

Програма підготовки магістрів у галузі знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності – 051 «Економіка»

«Конкурентоспроможність підприємства»

**120 год. / 4 кредити ЕКТС
(15 год. лекцій, 15 год. практичних занять)**

Навчальний контент

Змістовий модуль 1. Конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги

Тема 1. Сучасні теорії конкуренції. Визначення і зміст понять “конкуренція”, ”конкурентні переваги” і “конкурентоспроможність”: сучасне поняття і класифікація. Конкуренція як форма функціонування товарно-ринкового господарювання. Еволюція конкуренції та її форми. Досягнення конкурентоспроможності як стратегічна мета фірми. Види конкурентної поведінки. Функції конкуренції як економічної категорії. Елементи механізму конкурентної боротьби.

Тема 2. Державне регулювання конкуренції. Роль держави у розвитку конкуренції. Основні фактори, що впливають на обмеження конкуренції. Основні напрямки антимонопольної політики. Система органів Антимонопольного комітету України. Аналіз стану монополізації вітчизняної економіки. Державний контроль за економічною концентрацією. Захист від недобросовісної конкуренції.

Тема 3. Діагностика конкурентного середовища підприємства. Види конкурентоспроможності залежно від рівня й об'єкта аналізу. Визначення основних складових конкурентного середовища. Модель п'яти сил конкуренції Портера. Характеристика конкурентних сил. Рушійні сили ринку та інтенсивність конкуренції. Темпи зростання ринку та інтенсивність

конкуренції. Рентабельність ринку та інтенсивність конкуренції. Аналіз діяльності конкурентів. Методологічні основи оцінки конкурентів.

Тема 4. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових. Конкурентний потенціал як основа конкурентних переваг: оцінка індикаторів. Система конкурентних стратегій підприємства. Показники оцінювання конкурентоспроможності підприємства. Стратегії конкурентної поведінки підприємства. Стратегія забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія. Розрахунок вартості потенціалу підприємства. Інтегральний показник вартості потенціалу підприємства. Оцінка чотирьох групових показників або критеріїв конкурентоспроможності. Принципи оцінки конкурентоспроможності.

Тема 5. Формування конкурентних переваг підприємства. Визначення поняття «конкурентні переваги». Конкурентна перевага й типові стратегії. Джерела конкурентної переваги та її види. Фактори втримання конкурентних переваг. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг. Визначення ланцюга цінностей. Характеристика причин новацій, що дають конкурентну перевагу.

Тема 6. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства. Визначення структури системи забезпечення конкурентоспроможності. Зміст зовнішнього середовища системи. Елементи системи забезпечення конкурентоспроможності. Методи оцінки конкурентного положення підприємства на ринку.

Тема 7. Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства. Зміст цільової, керованої підсистеми та підсистеми забезпечення. Організація прийняття конкурентоспроможних управлінських рішень у керуючій підсистемі. Характеристика якості та споживчої вартості товарів. Характеристика конкурентоспроможних управлінських рішень.

Змістовий модуль 2. Управління конкурентоспроможністю підприємства

Тема 8. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції. Визначення конкурентоспроможності продукції. Фактори, чинники та критерії конкурентоспроможності товару. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції. Основні підходи до управління конкурентоспроможністю товару.

Тема 9. Управління конкурентоспроможністю підприємства. Процес управління конкурентоспроможністю підприємства. Етапи і процедури процесу управління конкурентоспроможністю підприємства. Загальна блок-схема організаційно-економічного механізму системи управління конкурентоспроможністю підприємства. Методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства. Методи управління господарською діяльністю, у тому числі: методи аналізу, прогнозування, управління персоналом, управління якістю продукції (послуг), методи організації процесів.

Тема 10. Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємства. Форми прояву соціальної відповідальності підприємств. Їхня національна специфіка. Вигоди від соціальної відповідальності для суспільства і для самого підприємства. Можливості перетворення соціальної відповідальності на інструмент управління підприємством. Теоретико-методологічні проблеми становлення та розвитку корпоративної соціальної відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності в Україні.

Тема 11. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності. Концепція розробки та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності підприємства. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності. Програми підвищення конкурентоспроможності галузі та країни. Вітчизняний та міжнародний досвід реалізації програм підвищення конкурентоспроможності.

Тема 12. Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємства. Підвищення якості товарів. Ресурсозбереження. Підвищення якості сервісу товарів. Система управління якістю. Розвиток виробництва. Організація прийняття конкурентоспроможних управлінських рішень та контролю і стимулювання їх реалізації. Підготовка кадрів для вирішення проблем конкурентоспроможності. Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-організацій різних типів.

Програма підготовки магістрів у галузі знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності – 051 «Економіка»

«Конкурентоспроможність підприємства»

**120 год. / 4 кредити ЕКТС
(15 год. лекцій, 15 год. практичних занять)**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Діагностика конкурентного середовища підприємства	2
2	Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових	2
3	Формування конкурентних переваг підприємства	2
4	Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства	2
5	Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства	2
6	Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	2
7	Управління конкурентоспроможністю підприємства	1
8	Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємства	1
9	Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	1
Разом		15

Завдання для самостійної роботи

Програма підготовки магістрів у галузі знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності – 051 «Економіка»

«Конкурентоспроможність підприємства»

**120 год. / 4 кредити ЕКТС
(15 год. лекцій, 15 год. практичних занять)**

Самостійна робота з курсу «Конкурентоспроможність підприємств торгівлі» включає такі форми:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- самостійна робота з літературою та джерелами для опрацювання актуальних питань курсу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні теорії конкуренції	10
2	Державне регулювання конкуренції	10
3	Діагностика конкурентного середовища підприємства	10
4	Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових	10
5	Формування конкурентних переваг підприємства	10
6	Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства	10
7	Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства	10
8	Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	10
9	Управління конкурентоспроможністю підприємства	10
Разом		90

Завдання для поточного та підсумкового контролю

Програма підготовки магістрів у галузі знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності – 051 «Економіка»

«Конкурентоспроможність підприємства»

**120 год. / 4 кредити ЕКТС
(15 год. лекцій, 15 год. практичних занять)**

1. Досягнення конкурентоспроможності як стратегічна мета організації.
2. Розвиток конкурентоспроможності фірми як результат ефективного використання ресурсного потенціалу.
3. Інформаційне забезпечення управління конкурентоспроможністю фірми.
4. Конкурентоспроможність підприємства в умовах глобалізації.
5. Роль держави у розвитку конкуренції.
6. Конкуренція як форма товарно-ринкового господарювання.
7. Сучасний погляд на конкуренцію в Україні.
8. Еволюція конкуренції та її форми.
9. Аналіз конкурентів та розробка конкурентної стратегії підприємства.
10. Методи аналізу конкурентних переваг.
11. Стратегічний маркетинг як інструмент формування конкурентної стратегії фірми.
12. Аналіз стану монополізації економіки України.
13. Державний контроль за економічною конкуренцією.
14. Фактори успіху у конкурентній боротьбі.
15. Методи відкритої та прихованої цінової конкуренції.
16. Поняття конкурентних стратегій підприємства та їх сутність.
17. Основні напрямки антимонопольної політики в економіці.
18. Діагностика стану підприємства в конкурентному середовищі.
19. Оцінка рівня конкурентоспроможності зовнішнього середовища підприємства.
20. Стратегія та конкурентні переваги підприємства.
21. Вибір позиції в конкуренції.